

ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ САНКЦІЙ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНОДАВСТВА США

КАРЛЮГА Єлизавета Кирилівна - аспірантка кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

ORCID ID 0009-0003-6149-4657

УДК 341.655(73)

DOI: <https://doi.org/10.32782/ep.2024.4.18>

Статтю присвячено аналізу правового механізму застосування економічних санкцій, передбаченого законодавством США. У роботі досліджуються нормативні та інституційні елементи механізму реалізації економічних санкцій США, що охоплює аналіз законодавчих актів, які регулюють застосування вказаних примусових заходів, а також діяльність державних органів, уповноважених здійснювати правозастосування в цій сфері. Необхідність вивчення правових аспектів санкційної політики США зумовлена, з одного боку, провідною роллю цієї держави у розробленні та впровадженні численних санкційних програм, а також високим рівнем їхньої ефективності, та з іншого – нагальністю питання вдосконалення санкційної практики України шляхом запозичення найефективніших законодавчих підходів. У результаті дослідження узагальнено ключові положення американського законодавства, що регулює застосування економічних санкцій, проведено аналіз переваг і недоліків його реалізації, а також сформульовано практичні рекомендації щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання санкційної політики України задля підвищення її ефективності.

Ключові слова: економічні санкції, вторинні санкції, екстериторіальність, забезпечення дотримання економічних санкцій, міжнародні правопорушення, механізм реалізації санкційної політики США, Офіс з контролю за іноземними активами США.

Постановка проблеми

Останнім часом у науці міжнародного права спостерігається зростаючий інтерес дослідників до питань забезпечення виконання міжнародних зобов'язань за допомогою механізму примусу, що пов'язано з все частішими та більш серйозними випадками міжнародних правопорушень. Найбільш цитованим прикладом у цьому контексті виступає повномасштабне вторгнення Росії – постійного члена Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй (далі – РБ ООН) – в Україну у лютому 2022 року. Ці обставини спровокували безліч дискусій, які розгорнулися навколо проблематики економічних санкцій, що наразі функціонують як примусовий захід, націлений на забезпечення дотримання міжнародного права. Зокрема, активна дискусія точиться навколо проблематики підвищення ефективності цих примусових заходів, що охоплює питання вдосконалення правових механізмів введення економічних санкцій, покращення правового інструментарію забезпечення виконання санкційних заборон і обмежень, а також посилення координації поміж міжнародних акторів у вказаних вище питаннях. У цьому контексті зазвичай згадується досвід Сполучених Штатів Америки (далі – США) як держави, яка лідирує в кількості та ефективності запроваджених санкційних режимів. З урахуванням цих обставин пропонується дослідити правовий механізм застосування економічних санкцій, що передбачається законодавством США. Одержані результати

дослідження можуть бути використані для поліпшення нормативно-правового регулювання санкційної політики України. Це є до речним, у тому числі, з огляду на важливість координації зусиль суб'єктів-адресантів економічних санкцій [1, с. 28].

Стан дослідження проблеми

Питання застосування економічних санкцій таким міжнародним гравцем, як США, уже тривалий час привертає увагу іноземних дослідників, серед яких варто згадати А. Бассірі Табрізі (A. Bassiri Tabrizi), Е. Далла (E. Dall), К. Енн Елліотт (K. Ann Elliott), Т. Кітінга (T. Keatinge), І. Кесслер (E. Kessler), С. Лейн (S. Lain), Д. Мігер (D. Meagher), Р. Нефью (R. Nephew), Т. Руйса (T. Ruys), П. К. Р. Террі (P. C. R. Terry). У вітчизняному ж науковому дискурсі раніше не порушувалося питання аналізу правової регламентації застосування економічних санкцій США. Обмежена увага присвячувалася цьому питанню лише в аналітичних довідках та звітах, підготовлених громадськими організаціями [2, с. 1] або інформаційно-дослідницькими центрами, що функціонують при органах державної влади України [3, с. 1]. У контексті цих досліджень варто зазначити, що останні або ж визначали своїм напрямком аналізу окремих аспектів реалізації економічних санкцій США, або ж містили узагальнений або стислий огляд усіх релевантних аспектів. Ці обставини вказують на необхідність проведення системного та всебічного дослідження в цій царині.

Метою дослідження є аналіз законодавства США у сфері економічних санкцій та практики його застосування з тим, щоб 1) визначити нормативну та інституційну складові правового механізму застосування економічних санкцій США, 2) висвітлити окремі переваги та недоліки притаманного США підходу до правового регулювання їхньої санкційної політики, 3) надати пропозиції щодо вдосконалення вітчизняного законодавства в цій сфері.

Наукова новизна дослідження полягає в системному вивченні нормативно-правової бази США, яка регулює питання введен-

ня економічних санкцій, механізм їхнього застосування та забезпечення дотримання встановлених економічними санкціями заборон і обмежень, задля надання пропозицій щодо використання релевантних положень для покращення національного законодавства України.

Виклад основного матеріалу

США мають тривалу історію застосування економічних санкцій, які стали невід'ємною складовою зовнішньої політики цієї держави мало не відразу після здобуття нею незалежності [4, с. 34]. Водночас, як вказує Р. Нефью, перші випадки звернення до цих примусових заходів робилися державою, яка в ті часи не володіла економічною та політичною вагою, достатньою для забезпечення дотримання запроваджених їй санкційним законодавством вимог [5, с. 94]. Після Другої світової війни ця ситуація змінилася докорінно, і економічні санкції стали важливим інструментом впливу в дипломатичному арсеналі США, а сама держава здобула визнання як «найвпливовіший гравець на санкційній мапі світу» [2, с. 51]. Такий результат значною мірою є наслідком провідної ролі, яку здобули США у світовій економіці і яка дозволяє Америці використовувати економічні санкції як потужний інструмент впливу. Ця роль обумовлюється безпрецедентним та виключним домінуванням на світовому фінансовому ринку американських фінансових установ та долару, який функціонує як світова резервна та платіжна валюта [6, с. 1007].

Цікаво, що аж до початку ХХ століття в законодавстві США фактично не існувало нормативно-правових актів, які б визначали правовий режим застосування економічних санкцій. Примусові заходи застосовувалися спорадично, як правило, на підставі законодавчих актів Конгресу США. Відповідні повноваження цьому органу державної влади надаються у ч. 8 ст. 1 Конституції США, яка відносить регулювання торгівлі з іноземними державами та ухвалення необхідних для цього законів до компетенції Конгресу [7]. Спираючись на ці повноваження, Конгрес США ухвалює окремі закони, якими запроваджуються примусові заходи про-

ти визначених об'єктів санкційного впливу. У цих законах містяться положення, які зобов'язують Президента США вжити відповідних заходів для забезпечення виконання санкцій [8, с. 1]. Ця група нормативно-правових актів утворює розгалужену систему, детальне висвітлення якої не уявляється можливим з огляду на обмежений обсяг цього дослідження. У зв'язку з цим, пропонується обмежитися лише вказівкою на те, що цілий масив законодавчих актів Конгресу США у сфері економічних санкцій можна класифікувати на ті, що вводять примусові заходи за географічним охопленням і адресуються певній державі (наприклад, Акт про санкції щодо Ірану та Лівії від 1996 року), та ті, що передбачають тематичні або горизонтальні санкції, які націлені на протидію певній діяльності і визначають своїм об'єктом фізичних та юридичних осіб безвідносно до їхнього правового зв'язку з конкретною державою (наприклад, Глобальний акт Магнітського про відповідальність за порушення прав людини від 2016 року).

Окрім цього, Конгрес США ухвалює рамкові закони, які делегують повноваження щодо запровадження економічних санкцій Президенту США. До цієї групи нормативно-правових актів відносять три провідні документи, які складають правовий фундамент санкційної практики США: Акт про торгівлю з ворогом від 1917 року (далі – TWEA), Акт про надзвичайні ситуації від 1976 року (далі – NEA) та Акт про міжнародні надзвичайні економічні повноваження від 1977 року (далі – IEERA).

TWEA є найстарішим нормативним актом, який наділяє Президента США повноваженнями щодо обмеження торгівлі з іноземними державами в період війни шляхом видання виконавчих указів, які мають силу законів [5, с. 100]. Незважаючи на те, що дія положень цього закону поширювалася тільки на період війни, де-факто Президенти США використовували надані TWEA повноваження задля оголошення надзвичайного стану в мирний час і застосування економічних санкцій проти іноземних держав, фізичних і юридичних осіб [9, с. 93]. Ці широкі та невідконтрольні Конгресу США повноваження були обмежені у 1976 року з ухва-

ленням NEA, який заборонив застосування економічних санкцій у мирний час [10, с. 2]. При цьому, окремим положенням NEA вводилося застереження, яке залишило чинними введені Президентом США під час дії надзвичайних станів санкційні режими. Однак наразі це застереження застосовуються тільки щодо санкційної програми проти Куби [10, с. 2–3].

Натомість, з ухваленням IEERA, Президент США знову отримав повноваження із запровадження економічних санкцій у мирний час, але з певними обмеженнями. Так, IEERA уповноважує Президента США на оголошення надзвичайного стану винятково у відповідь на «незвичну», «надзвичайну» та зовнішню загрозу (тобто таку, яка має своє джерело за межами держави) національній безпеці, зовнішній політиці чи економіці США [11, ст.1701(a)]. При цьому, використання повноважень у відповідь на кожен нову загрозу має ґрунтуватися на новому оголошенні Президентом США надзвичайного стану щодо такої загрози [11, ст.1701(b)].

До того ж, відповідно до ст. 1703 IEERA, Президент США зобов'язаний консультиватися з Конгресом США перед здійсненням своїх повноважень, а також надсилати звіт про кожен факт їх здійснення, а в подальшому – звітувати щопівроку [11]. У свою чергу, згідно з NEA, після закінчення кожного року з дати оголошення надзвичайного стану, Президент США зобов'язаний ухвалювати рішення про його продовження [12, ст. 1622(d)]. Також кожні пів року режим надзвичайного стану підлягає контролю з боку Конгресу США, палати якого збираються на засідання, аби розглянути питання про необхідність його припинення [12, ст. 1622(b), 1622(c)].

Окремо слід згадати Акт про участь в ООН від 1945 року (далі – UNPA), який слугує правовою основою для санкційних режимів, запроваджених на виконання резолюцій РБ ООН, і який наділяє Президента США повноваженнями щодо застосування економічних санкцій, передбачених такими резолюціями [10, с. 3]. Характерним є те, що санкційні програми США зазвичай розширюють економічні заборони та обме-

ження, що містяться в резолюціях РБ ООН. У зв'язку з цим, при введенні виконавчими указами економічних санкцій на виконання рішень РБ ООН, Президент США посилається на НЕА та ІЕЕРА, що забезпечує гнучкість у застосуванні санкцій як щодо осіб, визначених РБ ООН, так і щодо осіб, проти яких США застосовують санкції в національних інтересах [10, с. 4].

Ознайомившись із нормативною основою реалізації санкційної політики США, доцільним вважається перейти до розгляду уповноважених у цій сфері суб'єктів.

Як впливає з наведеного вище, до суб'єктів реалізації санкційної політики США входять органи як законодавчої, так і виконавчої гілок влади. Так, Конгрес США є органом законодавчої влади, який уповноважений на ініціювання, введення та скасування економічних санкцій, а також здійснення нагляду за їх реалізацією [10, с. 13–14]. Ці повноваження здійснюються вказаним органом шляхом прийняття законів, що уповноважують або вимагають від Президента США вживати визначені примусові заходи [13, с. 23], шляхом припинення дії надзвичайного стану в порядку, передбаченому НЕА, тим самим скасовуючи економічні санкції, запроваджені на підставі ІЕЕРА, та шляхом заслуховування звітів Президента США та посадових осіб про виконання економічних санкцій [10, с. 14].

Одночасно з цим, Президент США, окрім видання виконавчого указу про застосування економічних санкцій на вимогу Конгресу США, може також діяти одноосібно, реалізуючи делеговані йому ТВЕА, НЕА та ІЕЕРА повноваження. У цьому випадку консультативно-дорадчу функцію виконує Рада національної безпеки США, яка є головним форумом для обговорення Президентом США питань національної безпеки та зовнішньої політики з його старшими радниками та урядовцями [5, с. 101].

Подальше виконання прийнятих нормативно-правових актів здійснюється системою органів виконавчої влади США, головну роль серед яких відіграють Міністерство фінансів США, Міністерство торгівлі США та Державний департамент США. Кожен з перелічених органів є відповідальним за

втілення в життя конкретних заборон і обмежень, які відповідають відведеній йому компетенції [10, с. 11–13].

Окрему увагу необхідно присвятити питанню забезпечення виконання обмежень, встановлених економічними санкціями. У цьому контексті слід згадати Офіс з контролю за іноземними активами США (далі – OFAC) – орган, підвідомчий Міністерству фінансів США. Прерогативою OFAC є впровадження примусових заходів та контроль за їх виконанням [14], що здійснюється шляхом ведення санкційного реєстру, до якого цей орган вносить, змінює та усуває інформацію про підсанкційних осіб (список спеціально визначених громадян та заблокованих осіб – «SDN-список») як на власний розсуд, так і на підставі рішень відповідних органів (всі інші списки – «non-SDN-списки») [3, с. 3].

Одночасно з цим, варто зауважити, що більшість санкційних режимів США передбачають так звані «вилучення з гуманітарних міркувань», що фактично є виключенням певної діяльності зі сфери санкційного регулювання на підставі спеціальної вказівки нормативно-правового акту, яким вводяться економічні санкції. Керуючись цими положеннями, OFAC видає заінтересованим особам ліцензії, які дозволяють здійснювати заборонену санкціями за інших обставин діяльність [10, с. 10–11].

Натомість, у випадках здійснення забороненої економічними санкціями діяльності без отримання відповідної ліцензії, винні особи можуть бути притягнені до так званої цивільної відповідальності у формі цивільного штрафу та кримінальної відповідальності у формі штрафу, позбавлення волі та конфіскації майна, юридичні підстави для чого містяться у ТВЕА та ІЕЕРА. Проведення в таких справах здійснюють передусім OFAC та Міністерство юстиції США відповідно [15, с. 1–2].

Слід зазначити, що в доктрині міжнародного права вказані заходи забезпечення дотримання економічних санкцій відносяться до групи первинних санкцій, яка включає заходи, спрямовані на правове регулювання поведінки осіб, що перебувають під юрисдикцією США. Поряд з первинними санкціями, у практиці США здобули поширення

вторинні санкції, застосування яких запроваджує заборони та обмеження, адресовані особам, що не підпадають під юрисдикцію США [5, с. 104]. За своєю сутністю вторинні санкції можуть становити заборону або обмеження доступу до території чи ринків США, що, враховуючи домінуючу світову економічну позицію цієї держави, створює потужний стимул для іноземних осіб, які формально не зобов'язані дотримуватися санкційних регуляцій США, зрештою, слідувати їм. У такий спосіб вторинні санкції США ефективно перешкоджають обходу запроваджених економічних санкцій, оскільки змушують треті держави та осіб, які перебувають під їхньою юрисдикцією, утримуватися від економічних відносин із об'єктом первинного санкційного тиску [16, с. 9].

Висновки

На підставі наведеного вище, можна зробити наступні висновки. По-перше, відповідно до законодавства США, економічні санкції є інструментом зовнішньої політики, до якого держава вдається за наявності зовнішньої загрози її національній безпеці, зовнішній політиці чи економіці. Тобто, як видно, санкційне законодавство США ґрунтується на меті «забезпечення національної безпеки» – понятті суб'єктивному, яке може тлумачитися доволі широко і різноманітно, чим час від часу зловживають США. З точки зору міжнародного права, така практика викликає певні зауваження. Адже, за загальним правилом, санкції, будучи реакцією на міжнародні правопорушення, мають на меті захист інтересів, охоронюваних міжнародним правом, які належать його суб'єктам. Тому застосування санкцій для захисту національних інтересів є правомірним лише в разі, якщо порушення останніх одночасно є порушенням норм міжнародного права. Водночас, посилення суто на національні інтереси, охорона яких прямо і безпосередньо не передбачена нормами міжнародного права, видається сумнівною підставою для обґрунтування законності застосування санкційного примусу. З огляду на те, що вітчизняне законодавство визначає підставою для застосування санкцій «дії...які створюють реальні та/або потенційні загрози наці-

ональним інтересам, національній безпеці» [17, п. 1 ч. 1 ст. 3], наведені міркування є релевантними і для України та мають бути враховані суб'єктами, які реалізують санкційну політику, при запровадженні обмежувальних заходів.

По-друге, як можна помітити, правовий механізм реалізації економічних санкцій США передбачає такий важливий елемент, як здійснення уповноваженим органом державної влади контролю за дотриманням запроваджених санкційних заборон. Уявляється, що такий підхід американського законодавця міг би бути сприйнятий і адаптований до національно-правової системи України. Це зумовлено, з одного боку, установленою думкою, що передумовою ефективності санкцій є забезпечення їхнього дотримання фізичними та юридичними особами, а з іншого – відсутністю єдиного органу зі спеціальною компетенцією, уповноваженого відстежувати дотримання санкційних правил в Україні.

По-третє, як вбачається з санкційної практики США, значну роль у забезпеченні дотримання фізичними та юридичними особами введених санкційних приписів відіграє нормативно-правове регулювання відповідальності за порушення санкцій. Це питання посідає настільки важливе місце, що правовий механізм реалізації економічних санкцій США передбачає застосування двох груп примусових заходів для протидії обходу та ухиленню від санкційних режимів. До них належать примусові засоби у вигляді цивільної та кримінальної відповідальності, які входять до групи первинних санкцій, а також вторинні санкції у вигляді заборон або обмежень доступу до території чи ринків США. На наш погляд, задля підвищення ефективності санкційної політики України у вітчизняному законодавстві також було б доцільно передбачити регламентацію питання юридичної відповідальності за порушення санкційних приписів, оскільки наразі в цій сфері існує правова прогалина. Одночасно з цим, у контексті вторинних санкцій вважаємо, що перейняття цього досвіду США не сприятиме підвищенню ефективності санкційних програм України. Це пояснюється менш провідною роллю України у світовій

економіці, доступ до якої не є таким потужним стимулом для дотримання українських санкцій третіми країнами та особами, що підпадають під їхню юрисдикцію. Крім того, вторинні санкції викликають питання щодо їх відповідності міжнародному праву, зокрема принципу невтручання у внутрішні справи, принципу суверенної рівності держав та похідним від цих принципів нормам, які складають міжнародно-правовий інститут юрисдикції.

По-четверте, попри пильну увагу, яку США приділяють забезпеченню дотримання санкційних правил, американське законодавство передбачає можливість отримання виключення із санкційних режимів з гуманітарних міркувань. Такий підхід є характерним для санкційних режимів більшості суб'єктів, що впроваджують економічні санкції, зокрема Європейського Союзу (далі – ЄС). Натомість, законодавство України не регламентує це питання, що вказує на необхідність усунення цієї прогалини. Впровадження відповідних положень уявляється доцільним, у тому числі, з огляду на прагнення України до членства в ЄС та необхідність системної адаптації національного законодавства до *acquis communautaire* як обов'язкової передумови для цього.

Література

1. One Year of War: Sanctions Impact Assessment and Action Plan For 2023. Yermak-McFaul International Working Group on Russian Sanctions & Kyiv School of Economics. URL: https://sanctions.kse.ua/wp-content/uploads/2024/01/russia_sanctions_working_group_one_year_impact_assessment.pdf (Last accessed: 10.12.2024).

2. Коваль Д., Бернацький Б. Санкційний довідник: уроки для України з практики іноземного санкційного законодавства та міжнародного права. Київ : Центр прав людини ZMINA, 2023. 96 с.

3. Запровадження санкцій у США та країнах Європи: інформаційна довідка. Київ : Інформаційно-дослідницький центр при Верховній Раді України, 2021. 9 с.

4. Malloy M. P. United States Economic Sanctions: Theory and Practice. London : Kluwer Law International, 2001. 738 p.

5. Nephew R. Implementation of Sanctions: United States. *Economic Sanctions in International Law and Practice* / M. Asada ed. Abingdon : Routledge, 2020. P. 93–115.

6. Meagher D. Caught in the Economic Crosshairs: Secondary Sanctions and the American Sanctions Regime. *Fordham Law Review*. 2020. Vol. 89, № 5. P. 999–1030.

7. The United States Constitution, 17 September 1787. *National Constitution Center*. URL: <https://constitutioncenter.org/the-constitution/articles/article-i#article-section-8> (Last accessed: 10.12.2024).

8. U. S. Sanctions: Overview for the 118th Congress, 4 March 2024. *Congressional Research Service*. 3 p. URL: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF12390> (Last accessed: 10.12.2024).

9. Alexander K. Economic Sanctions: Law and Public Policy: 1st edition. New York : Palgrave Macmillan, 2009. 359 p.

10. Sanctions Primer: How the United States Uses Restrictive Mechanisms to Advance Foreign Policy or National Security Objectives, 6 November 2023. *Congressional Research Service*. 16 p. URL: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R47829> (Last accessed: 10.12.2024).

11. International Emergency Economic Powers Act of 1977, Title 50 of the U.S. Code, Chapter 35 – International Emergency Economic Powers. URL: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/50/chapter-35> (Last accessed: 10.12.2024).

12. National Emergencies Act of 1976, Title 50 of the U.S. Code, Chapter 34 – National Emergencies. URL: <https://uscode.house.gov/view.xhtml?path=/prelim@title50/chapter34&edition=prelim> (Last accessed: 10.12.2024).

13. The International Emergency Economic Powers Act: Origins, Evolution, and Use, 30 January 2024. *Congressional Research Service*. 87 p. URL: <https://sgp.fas.org/crs/natsec/R45618.pdf> (Last accessed: 10.12.2024).

14. Office of Foreign Assets Control. U. S. Department of the Treasury. URL: <https://ofac.treasury.gov/>.

15. Enforcement of Economic Sanctions: An Overview, 18 March 2024. *Congressional Research Service*. 3 p. URL: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R47829>.

congress.gov/product/pdf/IF/IF12063 (Last accessed: 10.12.2024).

16. Ruys T., Ryngaert C. Secondary Sanctions: A Weapon out of Control? The International Legality of, and European Responses to, US Secondary Sanctions. *British Yearbook of International Law*. 2020. Vol. 0, № 0. P. 1–116.

17. Про санкції : Закон України від 14.08.2014 р. № 1644-VII. *Законодавство України* : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 20.11.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-18#Text> (дата звернення: 10.12.2024).

References

1. One year of war: sanctions impact assessment and action plan for 2023. Yermak-McFaul international working group on Russian sanctions & Kyiv school of economics. sanctions.kse.ua/wp-content/uploads/2024/01/russia_sanctions_working_group_one_year_impact_assessment.pdf. Retrieved from https://sanctions.kse.ua/wp-content/uploads/2024/01/russia_sanctions_working_group_one_year_impact_assessment.pdf.

2. Koval, D., & Bernatskyi, B. (2023). *Sanktsiyni dovidnyk: wroky dlia Ukrainy z praktyky inozemnoho sanktsiynoho zakonodavstva ta mizhnarodnoho prava [Sanctions handbook: lessons for Ukraine from the practice of foreign sanctions legislation and international law]*. Kyiv : Tsentr prav liudyny ZMINA [in Ukrainian].

3. *Zaprovadzhennia sanktsii u SSHA ta krainakh Yevropy: informatsiina dovidka [Imposition of sanctions in the U.S. and European countries: an informational guide]*. (2021). Kyiv : Informatsiino-doslidnytskyi tsentr pry Verkhovnii Radi Ukrainy.

4. Malloy, M.P. (2001). *United States economic sanctions: theory and practice*. London : Kluwer Law International.

5. Nephew, R. (2020). Implementation of sanctions: United States. In M. Asada (Ed.), *Economic sanctions in international law and practice*, (pp. 93–115). Abingdon : Routledge.

6. Meagher, D. (2020). Caught in the economic crosshairs: secondary sanctions and the American sanctions regime. *Fordham law review*, 89(5), 999–1030.

7. National constitution center. (1787). *The United States Constitution*. <https://constitutioncenter.org/the-constitution/articles/article-i#article-section-8>. Retrieved from <https://constitutioncenter.org/the-constitution/articles/article-i#article-section-8>.

8. Congressional research service. (2024). *U. S. sanctions: overview for the 118th Congress*. crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF12390. Retrieved from <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF12390/>.

9. Alexander, K. (2009). *Economic sanctions: law and public policy: 1st edition*. New York : Palgrave Macmillan.

10. Congressional research service. (2023). *Sanctions primer: how the United States uses restrictive mechanisms to advance foreign policy or national security objectives*. crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R47829. Retrieved from <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R47829>.

11. International Emergency Economic Powers Act of 1977. (n.d.). [law.cornell.edu/uscode/text/50/chapter-35](http://www.law.cornell.edu/uscode/text/50/chapter-35). Retrieved from <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/50/chapter-35>.

12. National Emergencies Act of 1976. (n.d.). [uscode.house.gov/view.xhtml?path=/prelim@title50/chapter34&edition=prelim](https://www.uscode.house.gov/view.xhtml?path=/prelim@title50/chapter34&edition=prelim). Retrieved from <https://www.uscode.house.gov/view.xhtml?path=/prelim@title50/chapter34&edition=prelim>.

13. Congressional research service. (2024). *The International Emergency Economic Powers Act: origins, evolution, and use*. sgp.fas.org/crs/natsec/R45618.pdf. Retrieved from <https://sgp.fas.org/crs/natsec/R45618.pdf>.

14. Office of Foreign Assets Control. U. S. Department of the Treasury. ofac.treasury.gov/. Retrieved from <https://ofac.treasury.gov/>.

15. Congressional research service. (2024). *Enforcement of economic sanctions: an overview*. crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF12063. Retrieved from <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF12063>.

16. Ruys, T., & Ryngaert, C. (2020). Secondary sanctions: a weapon out of control? The international legality of, and European responses to, US secondary sanctions. *British yearbook of international law*, 0, 1–116.

17. Zakon Ukrainy «Pro sanktsii» [The Law of Ukraine «On sanctions»]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-18#Text> [in Ukrainian].

Karliuha Y. K.

**THE LEGAL MECHANISM FOR
THE APPLICATION OF ECONOMIC
SANCTIONS UNDER U.S. LEGISLATION**

The article is devoted to analyzing the legal framework governing the application of economic sanctions in the United States, which is proposed as a model for improving the regulatory framework of Ukraine's sanctions policy. The subject of the study includes the normative and institutional elements of the legal regulation of sanctions in the United States, as well as practical aspects of their implementation. The objective of the work is to highlight the specific features of the U.S. approach to the legal regulation of sanctions policy, analyze its advantages and shortcomings, and formulate recommendations for enhancing Ukraine's sanctions legislation.

The research methodology is based on a systematic and comparative analysis of U.S. legislation governing the introduction, implementation, and enforcement of economic sanctions. The relevance of the study arises from systematic and egregious violations of international law, which underscore the necessity of enhancing the effectiveness of coercive measures designed to ensure compliance with international legal norms. The scientific novelty of the work lies in its comprehensive approach to examin-

ing the legal framework of U.S. sanctions policy and its potential application within Ukraine's legal system.

The primary findings of the study identify the key aspects of U.S. sanctions legislation. In particular, it is established that the U.S. legal framework for applying sanctions is characterized by the following elements: 1) reference to the protection of national interests as the basis for imposing economic sanctions, 2) development of an extensive system of government bodies authorized to implement sanctions provisions and monitor compliance, 3) legislative regulation of liability for violations of economic sanctions through the application of primary and secondary sanctions.

The practical significance of the study lies in identifying elements that could be adapted to improve Ukraine's sanctions legislation. These include the establishment of a government authority responsible for monitoring compliance with economic sanctions, incorporation of provisions on legal liability for violations of sanctions restrictions, and regulation of exceptions to the application of sanctions on humanitarian grounds.

Thus, the findings of the research contribute to improving Ukraine's legislation on sanctions policy and ensuring its effective implementation in compliance with international legal standards.

Keywords: economic sanctions, secondary sanctions, extraterritoriality, economic sanctions enforcement, violations of international law, mechanisms for U.S. sanctions policy implementation, U.S. Office of Foreign Assets Control.